GEDIMINAS NAVAITIS

Psichologinis šeimos konsultavimas

Teorijos ir metodai

GEDIMINAS NAVAITIS

Psichologinis šeimos konsultavimas

Teorijos ir metodai

Trečias pataisytas ir papildytas leidinys

Šeimos centras *Ergo Sum*
VILNIUS 2015

UDK 159.96-058.8
Na282

Recenzavo:

Šiaulių universiteto profesorius, socialinių mokslų (psichologija) habilituotas daktaras, Rusijos pedagoginių ir socialinių mokslų akademijos akademikas ***Vytautas Gudonis***

Riomerio universiteto profesorė, socialinių mokslų daktarė ***Vida Gudžinskienė***

KTU Viešosios politikos ir administravimo instituto profesorius, habilituotas daktaras ***Gediminas Merkys***

© Gediminas Navaitis, 2015

ISBN 978-609-95527-1-2

TURINYS

Pratarmė 7

Įvadas 9

1. ŠEIMOS PSICHOLOGIJOS METMENYS. 12

1. 1. Šeiminiai poreikiai. 13
1. 2. Šeimos raidos etapai 26
1. 3. Šeimų modeliai. 37

2. ŠEIMOS KONSULTAVIMO TEORIJOS 57

2. 1. Psichodinaminis šeimos konsultavimas. 57
2. 2. Bihevioristinis šeimos konsultavimas. 73
2. 3. Patirtimi grįstas šeimos konsultavimas. 90
2. 4. Geštaltinis šeimos konsultavimas 101
2. 5. Struktūrinis šeimos konsultavimas 109
2. 6. Transakcinis šeimos konsultavimas. 120
2. 7. Komunikacinis šeimos konsultavimas 129
2. 8. Strateginis šeimos konsultavimas 139
2. 9. Konstruktyvinis šeimos konsultavimas. 151

3. ŠEIMOS SANTYKIŲ KOREKCIJOS METODAI 163

3. 1. Sociometriniai metodai 165
3. 2. Elgesio modeliavimo metodai 186
3. 3. Vaizdinių metodai. 203
3. 4. Paradokso metodai 252
3. 5. Seksualinių sunkumų įveikimo metodai 270
3. 6. Streso įveikimo metodai 281
3. 7. Šeimos priešinimosi psichologinei paramai susilpninimas 291
3. 8. Šeimos konsultanto profesionalumas ir etika. . . . 313

Literatūros sąrašas 320

PRATARMĖ

Psichologinis konsultavimas – sparčiai besivystanti psichologinės pagalbos sritis, padedanti konsultuojamiesiems atskleisti savo potencialą, gyventi visavertiškiau ir laimingiau.

Šiuolaikinė šeima – sparčiai besikeičianti, tačiau ir toliau siekianti patenkinti artumo, pagarbos, supratimo poreikius, kurti geriausias sąlygas, kad sutuoktinis ir vaikai taptų laimingi.

Nestebina, kad šeima ir psichologas susitinka, o jų susitikimo teorija ir metodai tampa ne tik psichologijos, bet ir socialinio darbo, vaikų teisių apsaugos, edukologijos specialistų veiklos dalimi ar praverčia bandantiems savarankiškai spręsti šeimos problemas sutuoktiniams bei tėvams.

Knygos „Psichologinis šeimos konsultavimas: teorijos ir metodai" trečias leidinys yra skiriamas šeimą konsultuojančio specialisto ir šeimos narių sąveikoms aptarti. Jame apžvelgiamos kelios pagrindinės temų grupės: šeimos psichologija, psichologinės šeimos konsultavimo teorijos, šeimos santykių pažinimo ir poveikio jai metodai, šeimos konsultanto profesionalumas ir etika.

Tikiuosi, kad pirmasis ir antrasis leidiniai prisidėjo prie profesionalios psichologinės paramos šeimai plėtros. Ne vienas specialistas, dirbantis šioje srityje, minėjo, kad jais naudojasi, ne vienas apgailestavo, kad nebegali knygų įsigyti. Tai ir paskatino parengti trečią leidinį. Kita priežastis, paskatinusi tai padaryti, – reikšmingos šeimos ir paramos jai permainos. Kinta šeimos vertybės, didelio masto emigracija daro poveikį kartų ryšiams, visuomenė tapo labiau nepakanti smurtui šeimoje. Šios ir neįvardytos šeimos santykių permainos lėmė ir paramos šeimai pokyčius, o drauge ir poreikį parengti galinčius ją suteikti profesionalus. Todėl naujame leidinyje atsiranda streso, patiriamo šeimoje, susilpninimo aptarimas. Parama šeimai tampa įvairių sričių specialistų veiklos sriti-

mi, vis labiau plinta požiūris, kad kiekvienas šeimos tipas – unikalus ir vertingas, todėl šiame leidinyje išplėstas konstruktyvistinio šeimos konsultavimo aptarimas.

Trečiojo leidinio rengimas suteikė progą pasidomėti, kaip plėtojo savo idėjas knygoje minimi autoriai. Todėl kai kur atsiranda nuorodos į gana naują arba lengviau prieinamą literatūrą. Suprantama, būtų dar geriau apžvelgti ir kitus, anksčiau neaptartus autorius ir pagalbos idėjas, tačiau tai jau būtų visai nauja knyga. Belieka tikėtis, kad kas nors ją parašys.

Susipažinęs su šeimos konsultavimo teorijomis bei metodais profesionalas, teikiantis paramą šeimai, turėtų pamėginti suprasti ir apsispręsti, kas labiausiai atitinka jo nuostatas ir savo darbe vadovautis jam priimtiniausiu požiūriu į šeimą, patraukliausiais jos sunkumų įveikimo būdais. Galbūt jis susitiks su konsultuojamaisiais, – o tai dar vienas šios knygos tikslas, – kurie irgi bus ją skaitę, bandę savarankiškai spręsdami savo problemas vadovautis ne tik geranoriškumu, bet ir gilesniu šeimos pažinimu. Tikėtina, kad tokiu atveju jų dialogas ir bendras darbas bus vaisingesnis.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Anderson C., Steward S. (1983) Mastering Resistance. New York–London. McGraw-Hill.

Anderson C. (1995) Reflecting Processes. // The Reflecting Team in Action. New York.Guilford Press, p. 11–38.

Andreas S., Faulkner Ch. (1996) NLP: The New Technology of Achievement. New York. HarperCollins.

Ansbacher H. L., Huber R. J. (2004) Adler – Psychotherapy and Freud. // Journal of Individual Psychology. Nr. 60, t. 4, p. 333–337.

Bacon L. (1974) Early Motherhood. Accelerated Role Transition, and Social Pathologies. Social Forces. Nr. 52, p. 58–81.

Bandler R. (2009) Get the Life You Want. London. Harper Collins Publisher.

Bandler R., Grinder J. (1975) The Structure of Magic: a book about language and therapy Palo Alto. Science and Behavior Books.

Barcai A. (1981) Normative Family Development. // Journal of Marriage and Family Therapy. T. 7, Nr. 3, p. 353–360.

Barker P. (1996) Psychotherapeutics Methapors: A Guide to Theory and Practice. New York. Brunner / Mazel.

Baszormenyi-Nagi I., Grunebaum J., Ulrich D. (1991) Contextual Family Therapy. // Handbook of Family Therapy. Vol. 2. New York. Brunner / Mazel.

Bateson G. (2000) Steps to an Ecology of Mind. Chicago. Chicago University Press.

Beavers W., Voeller M. (1983) Family Models. // Family Process. T. 22, p. 250–260.

Becvar D. S., Becvar R. J. (1988) Family Therapy. Toronto. Prentice Hall Canada Inc.

Becvar D. S., Becvar R. J. (2008) Family Therapy: A systemic integration. Boston. Allyn and Bacon.

Besser-Siegmund C. (2001) Magic Words: der Minutenschnelle Abbau von Blockaden. Paderborn: Junfermann.

Bergman J. (1985) Fishing for Barracuda. // Pragmatics of Brief Systematic Therapy. New York. Norton.

Berne E. (1961) Transactional Analysis in Psichotherapy. New York. Grove Press.

Blechman E. A. (1981) Toward Comprehensive Behavioral Family Intervention: An Algorithm for Matching Families and Interactions. // Behavior Modification. Nr. 5, p. 221–236.

Bortz J., Döring N. (2006) Forschungsmethoden und Evaluation: für Human – Und Sozialwissenschaftler: Fur Human – Und Sozialwissenschaftler. Heidelberg. Springer Medicin Verlag.

Boss P. (2002) Family Stress management: A Contextual Approach (2nd ed.). Thousand Oaks. Sage.

Bray J. H., Stanton M. (2009) Handbook of Family Psichology. New York Blackwell Publishing Ltd.

Bowen M. (1993) Family therapy in clinical practice. Lamham. Rowman and Littlefeld.

Brown, J. H., Christensen, D. N. (2007) Family Therapy: Theory and Practice (2nd ed.). Monterey. Brooks / Cole.

Burnham. J. B. (2009) Systemische Familienberatung. Edition Social. Berlin. Juventa Verlag Gmbh.

Cambell T., Patterson J. (2007) The effectiveness of family interventions in the treatment of physical illness. // Journal of Marital and Family Therapy. Nr. 21, t. 4, p. 545–583.

Carter B., McGoldrik M. (1988) The Changing Family Life Cycle: A Framework for Family Therapy. New York. Cambridge University Press.

Corey G. (1994) Theory and Practice of Counselling and Psychotherapy, Montere. University Press.

Corsini R. J. (1987) The Marriage Conference. // Journal of Marriage and Family Therapy. Nr. 5, p. 21–29.

Coontz S. (2005) Marriage, A History: How Love Conqured Marriage. New York. Penquin Books.

Crawford M. (2011) Transformations: Women, Gender and Psychology (2nd ed.). New York. McGraw-Hill.

De Jong P., Berg I. K. (2012) Interviewing for Solutions (HSE 123 Interviewing Techniques) (4th ed). Belmont. Brooks / Cole.

Dell P. (1986) Why do We Still Call Them „Paradoxes"? // Family Process. 1986, Nr. 25, t. 2, p. 223–234.

Demografijos metraštis 2013. (2014) Vilnius. Statistikos departamentas.

Dreikurs R. (2008) Kinder fordern uns heraus: Wie erziehen wir sie zeitgemäß? Stuttgart. Klett-Cotta.

Dryden W., Feltham C. (1994) Psychologische Kurtzberatung und Kurtzterapie. Einfürung in die praktische Techniken. München / Bazel. Ernst Reinhard.

Epstein B., Bishop D., Levin S. (1978) The McMasters model of family functioning. // Journal of Marriage and Family Counseling. T. 4, p. 217–231.

Evans I., Nelson O. (1977) Assessment of Child Behavior Problems. // Handbook of Behavioral Assessment, New York. Wiley.

Epston D., White M. (2002). Experience, contradiction, narrative and imagination. Adelaide. Dulwich Centre Publications.

Fairbarn (1954) An object – relations theory of the personality. New York. Basic Books.

Framo J. L. (1992) Family-of-origan therapy. An intergeneratinal approach. New York. Brunner / Mazel.

Frankl,x V. E. (2010): The Feeling of Meaninglessness – A Challenge to Psychotherapy and Philosophy. Milwaukee. Marquette University Press.

Freud Z. (1987) General Introduction to Psychoanalysis. London. Hogarth.

Gehring T. (1993) Familiensystemtest FAST, Weinheim, Belz.

George R., Christian T. (1995) Counseling Theory and Practice (4th ed.). Boston. Allyn and Bacon.

Gergen K. (2009) Relational Being. New York. Oxford University Press.

Gordon S., Davidson N. (1981) Behavioral Parent Training. // Handbook of Family Therapy. New York. Brunner / Mazel.

Grotevant H. D., Carlson C. J. (1987) Family Interaction Coding System: A descriptive review. Family Process. T. 26, p. 49–74.

Halley J. (1997) Leaving Home: The Therapy of Disturbed Yong People. New York. Brunner / Routledge.

Halley J. (1984) Ordeal Therapy: Unusal Ways to Change Behavior. New York. Jossey-Bass.

Haley J. (2005) Strategies of Psychotherapy. Norwalk. Crown House Publishing.

Harris A. T. (2012) I'm OK, You're OK. London. Arrov books.

Heiman J. R. (2004) Evoluating sexual dysfunctions. // Cuirent Care of Women. New York. Lange Medical, p. 111–118.

Herlihy B., Corey G. (2006) ACA Ethical Standards Casebook (6 ed.). Alexandria. American Counseling Association.

Jacobson N. S. (2002) Behavioral Marital Therapy. // Handbook of Family Therapy. New York. Guilford Press.

Jacobson N., Margolin G. (2009) Marital Therapy: Strategies Based on Social Learning and Behavior Exchange Principles. New York. Brunner / Mazel.

Kaplan H. S. (1995) The sexual desire disorders: Dysfunctional regulation of sexual motivation. New York. Brunner / Mazel.

Kaplan L., Herman C. (1992) Remarriage Education: The Personal Reflections Program. // Family Relations. T. 41, p. 127–134.

Karpel M. (1986) Family Resources. The Hidden Partner in Family Therapy. New York. Pergamon. Press.

Karpel M., Strauss E. (1983) Family Evaluation. New York. Pergamon. Press.

Kelly G. A. (1969) The Role of Classification in Personality Theory. // Clinical Psychology and Personality. New York. Norton.

Kempler W. (1991) Experimental Psychotherapy with Families. Odense. Kempler Institute.

Kočiūnas R. (1995) Psichologinis konsultavimas. Vilnius. Lumen.

Kotler J. A., Shepard D. S. (2008) Introduction to counseling: Voices from the field (6 ed). Belmont. Vadsworth.

Kratochvil S. (1985) Manzelska terapie. Praha. SZdN.

Landau-Stanton J., Stanton M. (1986) Family therapy and systems supervision with the "Pick-A-Dali Circus" model. // Supervision and Trainings: Model, dilemas and chalelenge. Binghampton. Harworth, p. 169–181.

Larson B. W. (1994) Resistance in Marital Therapy, Boston, University Press.

Lynn H. (1993) Married Therapists Working as Cotherapists, New York. Academic Press.

Lietuvos statistikos metraštis. (2009) Vilnius. Statistikos departamentas.

Loriedo C., Vella G. (1992) Paradox and the Family System. New York. Brunner / Mazel.

Madanes C. (1991) Strategic Family Therapy. // Handbook of Family Therapy. New York Brunno / Mazel, p. 396–416.

Matulienė G. (2012) Šeimos psichologija. Vilnius. Ciklonas.

Martin A. (2011) Symbolic-Experiental Family Therapy. // Mariage and Family Therapy. New York. Springer, p. 147–175.

Martin C. (1998) Factors Affecting Sexual Functioning, Handbook of Sexology. New York. Pergamon. Press.

Maslauskaitė A., Jasiulionienė A., Jasilionis D. Stankūnienė V. (2013) Skyrybos ir sutuoktinių socialiniai ekonominiai ištekliai. // Filosofija. Sociologija. 2013. T. 24, Nr. 4, p. 237–245.

Masters W., Johnson V. (2010) Human Sexual Response. New York and Tokyo. Ishi Press International.

McClendon R., Kadis L. (1983) Chocolate Pudding and Other Approaches to Intensive Family Therapy. Palo Alto. Science and Behavior Books.

McCubbin H., Patterson J. (1983) The Family Stress Process: The Double ABCX Model of Adjustment and Adaption. // Marriage and Family Review. Nr. 6, p. 7–37.

McGoldrick, M., Carter, B. (2005) The Expanded Family Life Cycle: Individual, Family, and Social Perspectives. New York. Allyn and Bacon.

McGoldrick M., Gerson R. (2000) Genogramme in der Familienberatung (2 Aufl.). Bern. Huber.

Meves Ch. (1989) Ohne Familie geht es nicht. Wien. Huber.

Mikulionienė S. (1997) Namų ūkiai ir šeimos Lietuvoje: sociodemografinis požiūris. // Šeima ir gimstamumas Lietuvoje, Vilnius. Socialinių tyrimų institutas, p. 51–62.

Minuchin S. (1984) Family Kaleidoscope. Cambridge. MA. Harvard University Press.

Minuchin S., Reiter M. D., Borda C. (2014) The Craft of Family Therapy: Challenging Certainties. New York. Routledge.

Minuchin S., Fishman Ch. (2004) Family Therapy Techniques. Cambridge. Harvard University Press.

Moeller M. L. (2002) Auf dem Weg zu einer Wissenschaft von der Liebe. Hamburg. Rowohlt.

Mozdzierz G. J., Pelusa P. R., Lisiecki J. (2009) Principles of counseling and Psychoterapy: Learning the essential domains an non-linear thinking of masters practitioners. New York. Routledge.

Navaitis G. (1984) Jaunos šeimos problemos. Vilnius. Žinija.

Navaitis G. (1999) Lietuvos šeima: psichoterapinis aspektas. Vilnius. Tyto alba.

Navaitis G. (2001) Šeima. // Pranešimas apie žmogaus socialinę raidą Lietuvoje 2001. Vilnius. Socialinės politikos grupė (SPG).

Navaitis G. (1999) Vyresniųjų moksleivių požiūris į šeimos vertybes. Vilnius. PMTI

Navaitis G. (2007) Psichologinė parama paaugliams ir jų tėvams. Vilnius. Kronta.

Navaitis G., Šerkšnienė R. (2008) Šeimos psichoterapija. // Psichoterapija. Knyga profesionalams ir smalsiems. Vilnius. UAB „Vaistų žinios", p. 285–319.

Navaitis G., (2013) Vyresnio amžiaus žmonių požiūris į kohabitaciją. // Socialinis darbas. Nr. 12(2), p. 353–361.

Nelson-Jones R. (2015) The Theory and Practice of Counselling and Psychoterapy. (6 ed.). Los Angeles. Sage.
Nichols M. P., Schwartz R. S. (2001) Family Therapy. Concepts and Methods. Boston. Allyn and Bacon.
Nims J. (1975) Imagery, Shaping and Orgasm. // Journal of Sex and Marital Therapy. Nr. 5, p. 44–61.
Noibertas R. (1972) Nauja knyga apie vedybinį gyvenimą, Vilnius. Mintis.
Ogden G., Zevin A. (1970) When a Family Needs Therapy, Boston, Beacon Press.
Olson D. (1993) Family continuity and change: A family life-cycle perspective. // Family relations: Chalelenges for the future Newbury Park. CA. Sage, p. 17–40.
Olson D. H., Russell C. S., Sprenkle D. H. (1979) Circumplex model of marital and family systems: I. Cohesion and adaptability dimensions, family types and clinical applications. // Family Process. T. 18, p. 3–28.
Olson D. H., Russell C. S., Sprenkle D. H., (1983) Circumplex model of marital and family systems: VI. Theoretical update. // Family Process. T. 22, p. 69–83.
Paap P. (1994) The Process of Change, New York. Gardner Press.
Persl F. S. (2002) The Gestalt Therapy Verbatin. New York. Allyn and Bacon.
Peters J. F. (1991) What is the Family? // Paper presented at the International Sociological Association. XXVI International Committee for Family Research Seminar in Norway. Oslo. University Press.
Petzold M. (1996) The Psychological Definition of "The Family". // Research on Family Resources and Needs Across the World, Milano. LED.
Rastogi M., Thomas V. (2009) Multiculturale couple therapy. New York. Sage.
Rechtien W. (2004) Beratung. Theorien, Modelle und Methoden. München. Profil.
Rosenthal Z. (1989) Divorce Process. New York. McGraw-Hill.
Sander K. (2004) Die Beziehung zwichen Ratsuchendem und Berater. // Das Handbuch der Beratung. Tübingen. DGTV, p. 797–807.
Satir V. (1989) The New People Making. Palo Alto. CA. Science and Behavior Books.
Satir V., Bandler R., Grinder J. (1976) Changing with families. Palo Alto. Science and Behavior Books.
Sauber, R., L'Abate, L., Weeks, G., Buchanan, W. (1993) Dictionary of family psychology and therapy. Newbury Park. Sage.
Selye H. (1974) Stress Without Distress. New York. J. B. Lippincott.

Selvini-Palzzoli M., Boscolo L., Cecchin G., Prata G. (1995) Paradox and Counterparadox: A New Model in the Therapy of the Family Schizophrenic Transaction. New York. Jason Aranson.

Selvini-Palazzoli M., Cirilo S. Selvini M., Sorentino A. M. (1989) Family Games: General Models of Psychotics Processes in the Family. New York. W. W. Norton.

Schneewind K. A. (1999) Familienpsichologie (2 Aufl.). Stuttgart. W. Kolhammer GmbH.

Schrődter W. (2004) Ethische Richtlienien für Beratung. // Das Handbuch der Beratung. Tübingen. DGTV, p. 449–467.

De Shazer S. (2005) More than Miracles: the State of the Art of Solution-focused Therapy. New York. Haworth Press.

Shelsky H. (2008) Soziologie der Sexualität. München. Springer.

Sherlin A. J. (2009) Marriage – Go – Round. New York. Random House Inc.

Sherman R., Fredman N. (1986) Handbook of Structured Techniques in Marriage and Family Therapy. New York. Brunner / Mazel.

Stanton J., Stanton M. (1984) Pick-A-Dali Circus. Workshop presented at the National Convention of the American Association of Marriage and Family Therapists. San Francisco. October 20.

Stanton M. (1981) An Integrated Structural. // Strategic Approach to Family Therapy. // Journal of Marital and Family Therapy. Nr. 1, p. 427–439.

Stanton M., Welsh R. (2012) Systemic Thinking in Couple and Family Psychology. // Couple and Family Psychology: Research and Practice. Vol. 1, No. 1, p. 14–30.

Stuart R. (2004) Helping Couples Change: A Social Learning Approach to Marital Therapy. New York. The Guilford Press.

Nußbeck S. (2006) Einfürung in die Beratungspsychologie. München. Reinhard GmbH Verlag.

Terkelsen K. (1980) Toward a theory of the family life cycle. // The Family Life Cycle: A Framework for Family Therapy. New York. Gardner Press.

Thibaut J. W., Kelley H. H. (1959) The social psychology of groups. New York. Wiley.

Thomas V. (1996) Prozeßmodelle und Ratingskalen. // Handbuch der Familiendiagnostik. Berlin. Springer.

Tomm K., (1984) One Perspective on the Milan Systemic Approach: Part I. Overview of Development, Theory and Practice. // Journal for Marital and Family Therapy. Vol. 10, No. 2, p. 113–125.

Treas J., Scott J., Richards M., (2014) Sociology of Families. Oxford. Wiley-Blackwell.

Touliatos J., Perlamutter B., Strauss M. (2001) Handbook of Family Measurement techniques (4th ed). Newbury Park. Sage.

Watzlawick P. (1984) The Invented Reality: How Do We Know We Believe We Know? New York. Norton.

Weiner-Davis M. (1993) Pro-constructed realities. // Therapeutic Conversations. New York. Norton.

Weeks G., L'Abate L. (1982) Paradoxical Psychotherapy: Theory and Practice with Individuals. Couples and Families. New York. Brunner / Mazel.

Werner R. (2000) Problemenfamilien-Familienprobleme. Berlin. Springer.

Whitaker C. (1991) Das David und Goliaf Syndrom. Manifeste eines Familientherapeuten. Paderborn. Junfermann.

Whitaker C., Keith D. (1981) Symbolic-Experiental Family Therapy. // Handbook of Family Therapy. New York. Brunner / Mazel, p. 154.

Whiteside M., (1982) Remarriage: A Family Development Process. // Journal of Marital and Family Therapy. Nr. 8, p. 112–134.

Wills T., Weiss R., Patterson G. (1974) A Behavioral analysis of the determinants of marital satisfaction. // Journal of Consulting and Clinical Psychology, p. 802–811.

Wolberg R. (1994) Hauptdimensionen der Familienentwicklung. Nürnberg. Asanger.

Zinker J. (1998) In Search of Good Form. Gestalt Therapy with Couples and Families. Cleveland. GCI Press.

Гризискас Ч., Малярова Н. (1982) Социально-терапевтическая деятельность в области брачносемейных отношений. // Семья и общество. Москва. Наука.

Сысенко В. А. (1983) Супружеские конфликты. Москва. Наука.

Эйдемилер З. Г. Юстицкис В. (2002) Психология и психотерапия семьи. Санкт-Петербург. ПИТЕР.

Navaitis, Gediminas
Na282 Psichologinis šeimos konsultavimas : teorijos ir metodai / Gediminas Navaitis. – Vilnius : Šeimos centras *Ergo Sum*, 2015. – 326, [2] p.
Bibliogr. : p. 320–327.

ISBN 978-609-95527-1-2

Monografija nagrinėja šeimos psichologinius ypatumus, apžvelgia šeimos konsultavimo teorijas, šeiminių santykių diagnostikos ir poveikio šeimai metodus. Paramą šeimai teikiantys specialistai – psichologai, edukologai, socialiniai darbuotojai – gauna leidinį, kuriame darniai dera mokslinis ir praktinis požiūris. Knyga bus įdomi ir tėvams, kurie norėtų geriau suprasti vaikus. Ji taip pat pravers ir sutuoktiniams, norintiems įveikti kiekvienoje šeimoje kylančius konfliktus, išsaugoti ir sustiprinti juos siejančius jausmus.

UDK 159.96-058.8

GEDIMINAS NAVAITIS

Psichologinis šeimos konsultavimas

Teorijos ir metodai

Išleido Šeimos centras *Ergo Sum*
M. Daukšos g. 5–1A,
Vilnius

Spausdino UAB „Ciklonas“
J. Jasinskio g. 15,
Vilnius LT-01111

Profesorius daktaras Gediminas Navaitis – šeimos psichologijos, šeimos psichoterapijos ir psichologinio konsultavimo specialistas. Jis yra trijų dešimčių knygų lietuvių ir užsienio kalbomis bei daugelio mokslo ir mokslo populiarinimo straipsnių autorius.

Profesorius Gediminas Navaitis gerai žinomas Lietuvos ir Europos psichologams bei Lietuvos skaitytojams kaip šeimos psichoterapijos ir šeimos konsultavimo specialistas. Jo monografijoje darniai dera mokslinis požiūris į šeimą ir ilgamečio konsultacinio darbo patirtis. Šią monografiją rekomenduočiau perskaityti kiekvienam, besidominčiam šiuolaikinės šeimos problemomis, pagalbos jai galimybėmis, joje skaitytojas ras daug naudingos mokslinės ir metodinės informacijos, pagrįstos naujausiais moksliniais tyrimais ir apibendrintos taip, kad kiekvienas galėtų pritaikyti ją savo šeimoje.

Šiaulių universiteto profesorius, socialinių mokslų (psichologija) habilituotas daktaras, Rusijos pedagoginių ir socialinių mokslų akademijos akademikas ***Vytautas Gudonis***

Šiandien socialinis darbuotojas dažnai teikia pagalbą sutuoktiniams, tėvams ir vaikams iš probleminių šeimų. Vien geranoriškumo jam nepakanka. Jam pavyksta, jei teikiantis pagalbą asmuo yra gerai susipažinęs su šeimų konsultavimo teorija, jos sunkumų įveikimo metodais. G. Navaičio knyga itin reikalinga jau dirbantiems profesionalams ir studijuojantiems sudėtingą, nelengvą, bet kilnų pagalbos žmonėms mokslą.

Mykolo Romerio universiteto profesorė, socialinių mokslų daktarė ***Vida Gudžinskienė***

G. Navaičio monografija yra labai reikalinga specialistui, dirbančiam su šeimomis. Tai tarsi instrumentas, atveriantis naujas profesionalios pagalbos galimybes. Knyga ypač naudinga įveikiant smurtą artimoje aplinkoje, padedant smurto aukoms ir smurtautojams atrasti realias savo problemos sprendimo perspektyvas.

Vyrų krizių ir informacijos centro direktorius, psichologas psichoterapeutas ***Arūnas Kuras***

ISBN 978-609-95527-1-2